ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಸರಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ,

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದನ್ನು ಯಾವೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—15 ದಿವಸಗಳ ಒಳಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Budget Estimates for 1973-74

Demands for Grants

(Demand No. 23 (34) Co-operation)

Sri A. SHANKARA ALVA (Minister for Co-operation).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

> " That a sum not exceeding Rs. 4,05,62,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demeand No. 23. 'Co-operation'."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved.—

> " That a sum not exceeding Rs. 4,05,62,000 inclusive of the the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No.23. 'Co-operation'."

† ಶ್ರೀ ಎಚ್, ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವರು. ಆದರೆ ಅವರ ನೀತಿ ಗೋಮುಖ ವ್ಯಾಘ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಠಿಣ ಹೃದಯ, ಅಷ್ಟೇ ಕಲ್ಮಷ ಹೃದಯ, ಅಷ್ಟೇ ಅನೀತಿಯುತ ಆಡಳಿತದ ಹಿನ್ನಲೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಹಕಾರೀ ರಂಗ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ನೂರಕ್ಕೆ 70 ಭಾಗ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ನಾನಾ ಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ತನ್ನ ಆಡಳಿತದ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರ ಆಳ್ವರವರು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ತಮ್ಮ ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಆದಂತಹ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಸಹಕಾರೀ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಎತ್ತ

ಸಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇವತ್ತು ರೈತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯಾಗಿರಲಿ, ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ವಿತರಣೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರೈತ ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುವುದೇ ಆಗಲಿ ಇವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು. ಆದರೆ ಇವುಗಳು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾವು ಏನು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವೋ ಅವುಗಳ ಸಾಧನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳೇ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅವಹೇಳನವಾದ ಕೆಲಸ ಬೇರೊಂದು ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇವತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, 19 ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ತಮಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ನೇರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾದರೂ ಏನು ? ಆದರೆ ಇವರು ಇತರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪಕ್ಷದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನೇ ಕಳಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೊರಲ್ ಡಿಗ್ರೆಡೇಶನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇವತ್ತು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾಚಿಕೆ ಪಡಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ ಎತ್ತ ಸಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ, ಅವರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಏರಿಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ತಮಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪಕ್ಷದ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ತೀರಾ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಒಂದು ಹೇಯವಾದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಆತನು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್‌ಗೂ ಸಹ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅದರ ಬದಲು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ; ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ನಾಲ್ಕೈದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಹಚ್ಚು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಎತ್ತ ಕಡೆ ಸಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

4-00 P. M.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬಹುಶಃ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇವತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೈತರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣಮಾಡುವಾಗಲೂ ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ —ಈ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ವಿತರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾ ರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಆರ್ಡರನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್‌ಗಳ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡುವಾಗ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಹ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಭಾವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹೋದಂಥ ಗೊಬ್ಬರ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂಥ 3 ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ತೆಗೆದು ಎರಡು ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂಗೆ ತಂದಿರುವುದು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ತಪ್ಪು. ಈಗ ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ 3 ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ, 2 ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ಸಿಗುವಂತೆ, ಅದು ಅವರ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಇವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಬಂದ್‌ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಅಂಥಾದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನಗಳು ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸಪದ್ಧತಿ ಬೇಡ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೇ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎ.ಟಿ.ಡಿ.ಒ. ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಸ್ಟಾಕ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಆಗ ಆ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಸುಧಾರಕರೆಂದು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿ

ಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಆಗ ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಗಿ ಮುಷ್ಟಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಯೂ ಸಹ ಸಮಪಾಲಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಈ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನೊಂದು ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ಬಡ್ಡಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತ್ರೆಟ್ ಕೊಟ್ಟರು, ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಟೀವ್ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಬಡ್ಡಿದರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಅಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದರಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು 8 ತಿಂಗಳುಗಳಾದವು. ಅಂದಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಮಾರವಾಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಬರೀ ಆರೋಪಣೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಈ ಖಚಿತವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಾಲ ಪಡೆದರೆ, ಅವನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಹಾಕುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 15 ಅಥವಾ 16ರಷ್ಟು ವರ್ಕ್‌ಔಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವನು ಡಿಫಾಲ್ಟ್ ಆದರೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಅವನ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸ್ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟ್‌ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚುಗಳು ಒಂದುವೇಳೆ ದಿನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದರ ಖರ್ಚು, ಡೋಲ್ ಹೊಡೆಯುವನ ಖರ್ಚು—ಇವೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 15 ಅಥವಾ 16ಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಬೆಳೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಹಾಗೂ ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕುವಂಥ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ವರ್ಕ್‌ಔಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಬೆಳೆಯೆ ಆಧಾರ. ಇವತ್ತು ಸೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಸೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಮಳೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಅವನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಏನಾದರೂ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ರೈತರಿಗೆ ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಾಲಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ. ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್, ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್, ಲಾಂಗ್‌ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್, ತಕಾವಿ ಲೋನ್, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್, ಕ್ರಾಪ್‌ಲೋನ್, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೇ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆನ್ನೋಣ. ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇವನಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಅವನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಅವನ ಬೊರೊಯಿಂಗ್ ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅವನಿಗೆ ಒಂದೋ ಅಥವಾ ಎರಡೋ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅತನಿಗೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ. ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಏಜನ್ಸಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ರೈತ ತನಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಬೀಜದ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿ ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಉತ್ತಮ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ರೈತ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರ್. ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಇನ್ನೊಂದು ಏಜನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ; ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಏಜನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಾಲಗಳ ದಾಖಲೆ ಅವನ ಆರ್. ಆರ್. ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡೆಗೆ ಕೈಬಿಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿ ತಾನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಶೇ. 50–60ರಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಣವನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಇತ್ತ ರೈತರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದನಂತರ ಅದನ್ನು ಕರಾರು ವಾಕಾಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತನ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗ ಇರಲಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರೈತನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಈ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮಿನ ಸಾಲ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮೇ—ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಕ ತಕ್ಕ ಕಾಲ ಅದು. ಅವನು ಆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಯಾವಾಗ? ಮುಂದಿನ ಆಗಸ್ಟ್—ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಸಾಲದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬಂದ ಲಾಭವೇನು? ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಈ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಲ ತೀರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ ಹೇಗಿದೆ ಇದು? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಯಾರು ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಏಜನ್ಸಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿ ದರವಾದರೋ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದು 16 ಪರ್ಸೆಂಟ, 17 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಈ ಫೀಲ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಕೃಷಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಹರಿಯಾಣದಲ್ಲಿ 65 ರಿಂದ 70 ಪರ್ಸೆಂಟಿನವರೆಗೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ

ಅಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 43 ಪರ್ಸೆಂಟಿನಿಂದ 60 ಪರ್ಸೆಂಟಿನವರೆಗೂ ಸಾಲ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಈ ಸಾಲಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಯಾರೂ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ರೈತನಾದವನು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಲೇವಾದೇವಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಗೂಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಸಾಲವಾಗಲಿ ಅದು ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿಯಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಸಂಘಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೋಬಳಿಗೊಂದು ಇಲ್ಲವೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೊಂದರಂತೆ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಇತರೇ ಸರ್ಕಾರಿನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕುದೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಒಂದು ವೇದಾಂತ ಇದ್ದಹಾಗಿದೆ.

They have stated the philosophy about it; they have said that the object is to help reduce the prices to help the consumers and also to ensure better return to the primary producer. ತಾವು ಹೇಳುವ ಫಿಲಾಸಫಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರೇ ವಿನಾ ತಾವು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ? ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ರೀಜನಬಲ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕನ್ಸಜ್ಯೂಮರಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿವೆ? ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯಪಕ್ಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಎರಡು ಸಕ್ಕರೆ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹೋಗದೆ ನೇರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸೆಟ್ಟಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾರಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಸಂಬಳದಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಗಿಟ್ಟಿಸದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಸಕ್ಕರಿಯ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಮೂಟೆಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಓಪನ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 400 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದರ ಮೂಲ ದೋಷ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರಾಟದ ನೀತಿ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ವರ್ತಕರು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಹಿಂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಡಿಮೆ. 5 ವರ್ಷ ಆಗಿರುವವರೇ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅನುಕೂಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದ ರೈತ ಇಂದು ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವನು ಒದ್ದಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ದರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ವೇರಹೌಸ್-ಗೋಡೌನ ಇರುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ದರ ದೊರೆಯದಿದ್ದಾಗ ಇಡಬಹುದು, ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಬ್ಯಾಂಕಿರುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಸೇಕಡ 70-80 ರಷ್ಟು ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದು ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಲೆ ಬಂದಾಗ ಗೋಡೌನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಮಾರಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಆದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಬೆಲೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಲೋನ್ ಪಡೆಯಲು ಹಲವಾರು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. 40 ಕ್ವಿಂಟಾಲಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಲೆವಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಯಾರಾದರೂ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಯಾರಾದರೂ ಮೂಗರ್ಜಿ ಬರೆದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಈಗ ವೇರಹೌಸಿಂಗ್ ಗೋಡೌನುಗಳಿವೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟು ಒಂದು ಕಡೆ, ಗೋಡೌನುಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಅವು ಇರುವುವು. ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದು ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು.

ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಷುಗರ್ ಮಿಲ್ಸ್. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರು ಹೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಲು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೇನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಕಸಬ ಲಾರ್ಜಸ್ಕೇಲ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಯೂನಿಯನ್, ಮೈಸೂರು, ವಜಿಟೆಬಲ್ ಗ್ರೋಯರ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಬಸವೇಶ್ವರ ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

[Mr, Deputy Speaker in the Chair]

ಅದು ಯಾವ ಟೋಪಿಯೋ, ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟೋಪಿಯೋ ಅಥವಾ ಆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟೋಪಿಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೋ ? ಮಾನ್ಯ ಶಿವಯ್ಯನವರು ಕಂಪ್ಲೈಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶಿವಯ್ಯನವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಂಬಲ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲೆ ಹೇಳಿದೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಇವೆ. ಒಂದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇದು ಸೀಮಿತವಾದದು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದದು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ತಾವು ಅರಿಯಬೇಕು. ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ವಿರೋಧವಾಗಿರುವ ಜನತೆಗೆ ಕತ್ತು ಹಿಸುಕುವ ಕೆಲಸ, ಪಾಪದ ಕೆಲಸ, ಇದು ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ ಅವರಿಂದ ಆಗ ಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಆ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು, ಕಂಟ್ರೋಲರ್ಸ್ ಆಫೀಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, 209, ಕಬ್ಬನ್ ಪೇಟೆ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು-3 ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ? 75 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳು shown as remittence to the D.C.C. Bank, ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದರೆ, ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಐ ಸಿ ಎಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.— ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆ ಇದ್ದು ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು

ಬರೆದರೆ, ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ನೀತಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ದ್ವಿಮುಖ ನೀತಿ ಬೇಡ. ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳು ಇದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಾವು ಪ್ರಲಾಪ ಪಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ,? ನಾನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸ್ವಭಾವ ನನಗಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಷ್ಟು ನಿರ್ವೀರ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭಯಗ್ರಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಏನು ಇದೆ, ಆ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಬಹುಶಃ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ; ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ, ತಾವು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹರು ಅದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ದುರ್ದೈವದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್‌ಫೀರಿಯಾರಿಟಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬಂದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಶಿಫಾರಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಸುಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳು ಇವೆ. ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನುವ ಆರೋಪಣೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ.

ಇನ್ನು ಐಡಿಯಲ್ ಹೋಂ ಬಗ್ಗೆ, ಇದು ಮಾನ್ಯಧರ್ಮವೀರ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಆಯಿತು; ಮೊನ್ನೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಕಾರಣ. ಇಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿಯಬಾರದು. ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ.

ಸೇಡಂ ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಸೇಡಂ ಹರಿಜನ ಕೋ-ಅಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕೇವಲ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವೋಟು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕೊಲೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿ ಸಾಲ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ, ತಕರಾರು ಹಾಕಿ, ಅವರು ಹುಕುಂ ಬರೆದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ? ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಜೆ. ಪಿ. ಸರ್ವೇಶ್ ಅವರು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಹೋದರು, ಅವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ, ಆಫೀಸ್ ಬಿಯರರ್ಸ್ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಆಫೀಸ್ ಬಿಯರರ್ಸ್‌ರು ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಯಾರು ಮೊದಲನೆಯ ಕಂತನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೋ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಕಂತನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ನಿಂತಿದೆ.

ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆದಿದೆ. ಅಮೇಲೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧ ಕಂತು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದರು ? ಇದು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಅಲ್ಲವೇ ? ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿ. ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ನಿಮ್ಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅರ್ಧ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ವಿತರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು ? ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸೇಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ? 7—8 ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇದು ನಿಮಗೆ ಭೂಷಣ ತರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಆರೋಪಣೆಗಳು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಂಬಲ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವೊತ್ತು ಏನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ತಾವು ಏನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕತ್ತು ಹಿಸುಕಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದಿರಿ ಅದರ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಕೆಲಸಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಹುಲಕೋಟಿ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಮಿಲ್ ಯಾರದು ? ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರು. ? ನೆನ್ನೆ ಹಾವೇರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ನನಗೆ ಬಂದಂತಹ ವಿಷಯಗಳು, ನನಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು. ಈ ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕರಾರುವಾಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಆಗಿದ್ದೆ ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಇದರ ಛೇರ್‌ಮನ್ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಅಣ್ಣನವರ ಮಕ್ಕಳು ಅವರು ಅವರ ಅಣ್ಣನವರ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ನಾಳೆ ನನ್ನ ಮಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಸೂಯೆ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದರೆ ಅಣ್ಣನ ಮಗ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಛೇರ್‌ಮನ್ ಆದರೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇವೊತ್ತು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿ ಆಗಿದೆ, ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಆಧಾರದಿಂದ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪು ವರದಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೀಗೆ ವರದಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಡಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಅವರನ್ನೂ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿರು ವುದು ಮೂರು ಮಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಸೊಸೈಟಿ ಅವರೇ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದು. ಮೊದಲನೆ ಕಮಿಟಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಷೇರ್ಸ್ ವಂತಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ವಂತಿಗೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅವರು ಅಣ್ಣನ ಮಗ ಎಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಏನು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಗಳ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯುತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಷೇರನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಷೇರು ಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ..

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು,

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.—ಅದು ಮೊದಲಿನ ಲೆಕ್ಕ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಊರಿನವರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ದೂರದ ಸಂಬಂಧಿಗಳು, ಅವರ ಅಜ್ಜ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಬೇರೆ. ರೆಡ್ಡಿ ಜನರು ಆಗಿದ್ದವರು ಇದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ರೆಡ್ಡಿ ಜನರು ಇಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಯಾರು ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುತೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ್ ಆಳ್ವ.—ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮುಂದೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಬರಬೇಕೋ ಏನೋ ನೋಡೋಣ ? ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— 5 ಲಕ್ಷ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಮಂಗ ಳೂರು ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್‌ಗೆ 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಯಾರದೇ ಇರಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರೇ ಆಗಲಿ, ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರದೇ ಆಗಲಿ, ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರದೇ ಆಗಲಿ, ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಇರಬಹುದು ನಾಳೆ ನೀವು ಇರಬಹುದು. ಸಹಕಾರಸಂಘ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೇ ಎಂದು ದಯ ವಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ದಾವಣಗೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.- ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಂಡವಾಳ ಇರುವುದೇ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಗಳೂರು ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ದಾವಣಗೆರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನಾವುದೋ ಒಂದಕ್ಕೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ 50-60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೇವಲ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದು. ತಾವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಂದೊಂದು ಅಗ್ರೋ ಬೇಸ್ಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ತಾವೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ದೇವೇಗೌಡರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೂ ಆಗಬಹುದು ಏನು ತಪ್ಪು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರೂ ಸಹ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಫಾರಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಸಹಾಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರೋ, ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಾ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ತಾವು ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.- ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಆ ರೀತಿ ನೀವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನೀವು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಸೆಂಟರ್‌ನಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ರೊಟೀನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೂ 19 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲಾ, ಅಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪಣೆಗಳು ಇವೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಡೈರಿ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆರೋಪಣೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಡೈರಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಚ್ಚುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮವೀರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸಹಕಾರೀ ಫೋಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈಪೂರ್ತಿ ಈ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಏನು ಇದೆ, ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವಂಥ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏತಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರು ? ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ

ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈವೊತ್ತು ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಷ್ಟು ಬಾಳುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಅವರಿಗೆ ಮೆಷಿನರಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿದರು ? ಇದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೀರರೇ ಇರಲಿ, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೇ ಇರಲಿ, ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಮೆಷಿನರಿ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆದರೆ ಅವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದು ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ. ಮಾನ್ಯ ಅಪೋಸಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಶಂಕೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಎನ್. ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಯವರು. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಎನ್. ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಯವರಾದರೂ ಕೊಡಲಿ, ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯವರಾದರೂ ಕೊಡಲಿ, ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕನವರಾದರೂ ಕೊಡಲಿ ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿತರಣೆ ಯಾವರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಈವೊತ್ತು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಈವೊತ್ತು ಈ ಖಾಸಗೀ ಡೈರಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾಗದೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಳೇ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಪರ್ಚೇಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಬಂದು ಇದರ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಿರಾಧಾರವಾದ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ; ಅದು ಯೋಗ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹುಲಕೋಟಿ ಕ್ಯಾಟಲ್‌ಫೀಡ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಬೇಕು. ಈವೊತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು 0 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅದರ ವಿವರಣೆಯೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಬಿಡೋಣ.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—As the Chairman of the Public Accounts committee I will visit all the institutions and enquire the whole matter. I have got the right. Nobody can prevent me.

ಇನ್ನು ಗದಗ್ ಕಾಟನ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ವಿಚಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈವೊತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಪಾದನೆಗಳು ಇವೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಕೆ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ಈವೊತ್ತು ಅದು 15 ಲಕ್ಷಕ್ಕೋ, 12 ಲಕ್ಷಕ್ಕೋ ಅಥವಾ 8 ಲಕ್ಷಕ್ಕೋ ಇಳಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ವಿತರಣೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಬಾಕಿ ಇದೆ; ಎಷ್ಟು ವಸೂಲಾತಿ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಡೀಲ್‌ಸ್‌ಗಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದರ ವಿವರಣೆಯೂ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಯಿಲ್ ಸೀಡ್ಸ್ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 5) ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು 2 ಲಕ್ಷಕಿಂತ

(SRI H. D. DEVE GOWDA)

ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿರುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಏನು ಹೂಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ? ಅದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿ. ಸೆಕ್ಷನ್ 54ರ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ಒಂದಿದೆ. ಈ ಎರಡರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿ. ಮತ್ತು ಅವು ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡರ ಕಂಪನಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಕಂಪನಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ ಯಾರದೇ ಇರಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಲಿ. ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರ ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಏನೇನು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲಿ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಏನು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲಿ. ರೆಡ್ಡಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್,......

5-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಅವರೇನಾದರೂ ಸಾಲ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಸಹಾಯ ಧನ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ? ನಾನೂ ಬಹಳ ದಿವಸ ಅದರ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವೈಶ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಅಧಿಕಾರ ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ರೆಡ್ಡಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆರೋಪಣೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೆಲವರು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣ ಮರುಪಾವತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ? ಅವಾರ್ಡ್ ಪಾಸಾಗಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. 90 ಸಾವಿರ, 95 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಪಾಸಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಪಾಸಾಗಿ ಡಿಕ್ರಿ ಆಗಿದೆ, ಹಣ ವಸೂಲಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಡಬೇಕು.

ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಷ್ಟೊಂದು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗದಗ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಡೈರಿ, ಸೀಡ್ಸ್ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಏನೇನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಆಪಾದನೆಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿಗೊಂಡರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಭೇಷ್ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. ಆದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಪಾದನೆ ರುಜುವಾತಾದರೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾತೀತ ಆಡಳಿತ

ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲಾಖೆಯು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಬೇಕು. ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಕೆಲವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಕತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಧೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ಭೂಷಣವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಿದೆ. ಅವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅತಿ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಬಂದರೆ ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹೂ ಎನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸ. ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ನೋಯಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸ. ಇಂಥ ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ತಾವೇ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಇದೇ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅನುಭವವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. 1949ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇ ಗೌಡರು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ ಇಂಥವರೊಬ್ಬರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ರೈತರ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಸೊಸೈಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟಾಗಿದ್ದು, ಅತ ನನಗೆ ಸಿಗದೆ ಹೋದರೆ, ನಾನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟು, ನನ್ನದು ಎಂದು ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 19,407 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸುಮಾರು 8307, ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಸೂಚನೆಗಳೇನೋ ಇವೆ, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವಂತೆ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ 19,607 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿಫಂಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಾಮಕಾವಾಸ್ತೆ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರದ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ? ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ಇರುವ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳಾಗಿವೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತುಕೋಳ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಇಂತಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಂಚ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವೂ ಒಂದರಲ್ಲೇ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹಳ ಸೊಸೈಟಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಷರತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಇಂದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್ ವೀರಪ್ಪಗೌಡ)

ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 600 ರಿಂದ 800 ಜನರಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾವೇ ನೋಡಿರುವಂತೆ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಬೋರ್ಡು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸುಳ್ಳು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ವೋಟು ಪಡೆದು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೊಸೈಟಿಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನಕಡೆ ರೈತರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿವಾದದಿಂದಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಅನಂತರ ಕ್ಯಾಷ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅಡಜಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳು. ಇವನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾವು ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ, ಸೀನ್ ಎಂದು ನೋಡಿ ಸೈನು ಹಾಕಿ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ನಾನಿದ್ದ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಮಾ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದರ ಮಾತ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜಮಾ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬರೆದು ಹೋದರು ಅನಂತರ ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಸೊಸೈಟಿ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟದೇ ಇರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ರಿಕಾರ್ಡು ಕೂಡ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ನಂತರ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಬಹುಶ: ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ! ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕೂಡ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಎಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತೆಗೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಎಂದು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಾಪಸು ಕೊಡುವ ಗೋಜಿಗೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಾಲ ಸೋಲಗಳಾಗಿ ಇಂದು ಅವನು ಬದುಕುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಇಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಸಾಲಗಳು ಬಹು ಹೆಚ್ಚಿವೆ ಹೀಗಾದರೆ ರೈತರ ಋಣ ಎಂದು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಳನ್ನೆನ್ನೊ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರಿಂದ ವಾಪಸು ಪಡೆಯಲು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಸಂತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಇಲ್ಲವೇ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಬಹುದು. ಒಂದು ಸಲ ಡಿಫಾಲ್ಟರು ಆದವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು

ಇಲ್ಲದ ನೆಪಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಲು ಲಂಚ ಪಡೆದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಅವನು ವಾಪಸು ಕೊಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಇವರ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೇನೊ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಲಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಿವೆ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಷ್ಯೂರಿಟಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೇದು ಎಲ್ಲಿ ವಯಬಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಗಳಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಲ್ಲವೇ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ವಾಪಸು ಬರುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇವೆಲ್ಲರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡು ಡೆವೆಲ್ಪಮೆಂಟು ಬ್ಯಾಂಕು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಒಂದೇ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಸಾಲ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಅವನ ಭೂಮಿ ಡವಲ್ಲಪ್ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಫಸಲಿನ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯದ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಇಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳವ್ಯಾಪಾರಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದರಲ್ಲ ಭೂಮಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ರೈತರು ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಇವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಳ್ಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೊ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲೇ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೂರು ವರ್ಷಕೊಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲೂ ಆಗುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂಗಡಣೆಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮೋಜಿಗಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಎಂದು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರೇ ಭಾಗ ವಹಿಸುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಇರುವಂತೆ ಸೊಸೈಟಿ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಓಟು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಆಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು ಆರಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಅಂದರೆ ಪ್ರಭಾವಯುತರಾದಂಥವರೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಸಾಗರ, ಮಲೆನಾಡು ಅಡಿಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಇವೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಜನರೇ ಓಟು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಓಟು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಾ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು ಬರುವಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಜಾತೀಯತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸಹ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕವೇ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆತನ ಕೈಪಾಸಿಟಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ರೂರಲ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ)

ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರು ಆದರು. ಆ ಹಣ ಕಟ್ಟಲು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರೂರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಪಡೆದು ಆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ತೀರಿಸಿದರು—ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆದವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬಹುದೇ – ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಲಕ್ಷ ಪಡೆದು 50 ಸಾವಿರ ತೀರಿಸಿದರೆ ಆಯ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡದೆ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ, ಆಡಳಿತ ಇದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೀವೆಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ; ಆದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕರ್ತವ್ಯವಾದರೂ ಏನು ? ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಖಾಸಗೀ ಮುಖಂಡರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.– ತಮಗೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಮಯಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 6 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 4 ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿವೆ. ಒಂದು ಬೈಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆದ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ ; ಅವರೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆದ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾರು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟದೆ ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರನ್ನು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನೇ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2-3 ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಮಾತ್ರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಯಾರು ಹಣ ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಇಡೀ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನೇ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶಾರದಾ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಎಂಬುದು ಮುಚ್ಚಿ 10 ವರ್ಷವಾಯಿತು ; ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ, 14 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮುಳುಗಿದೆ. ಕೇಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಖಾದಿಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲಿಯವರೂ ಸಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಾಪಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಂಡಲಿಯ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ನಿದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ಡ್ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪ ಎಂಬುವವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಜರಗನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಾಗಿ 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಿಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗದು ಗಂಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು 24ನೇ ತಾರೀಖು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ 25ನೇ ತಾರೀಖು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಸೊಸೈಟಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಸಿ

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು 59858-63 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಂಡವಾಳ 14899 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಎಂ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ. ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ಇದ್ದರು ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ತಾ. 23-12-1963 ರಂದು ತಾ. 17-12-1965 ರಂದು ತಾ. 12-1-1969 ರಂದು ಮತ್ತು ತಾ. 29-12-1972ರಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

5-30 P. M.

ನಿಮ್ಮ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಪರ್ಮಿಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಇಷ್ಟು ಫೈನ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಫೈನ್ ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ? ನಿಜವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲವರಿಂದ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ರುಜು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು 84270 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಸೂಲಿಯೇ ಇಲ್ಲಾ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಫೋನು ಮಾಡಿಸಿದರಂತೆ ಈ ರೀತಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಏಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಕೈಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರಕ್ತರುಗಳು ಅವಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ರೂಲ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ರವಾನೆ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಇರುವ ಪೈಕಿಯವರೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಆಕ್ಟನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಯವರು ತಂದೆ ಮತ್ತು ಮಗ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ರವಾನೆ ಮಂಡಿ ವರ್ತಕರು ಇಬ್ಬರೂ ಅವರೇ ಆಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಫಾಯದೇ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಲು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡಿನಿಂದ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸ್ವಾಕು ಹೊರಗಡೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಕ್ಟನ್ನು ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರದಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಇರಾದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕುಲಗೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತಾ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಾವು ಈ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಜನತಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಆಂಧೋಳನ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವೇನು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ಬರೀ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯದು ಯಾವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೂ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾಮಕಾವಸ್ತೆಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಆಂಧೋಳನ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ, ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕ್ಷಯ ಅದು ಕಾಲನ್ನು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ದೇಹವನ್ನು ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಆವರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಜನರು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹೆಣ ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹೋದಂತಹ ಹಣ–ಇವೆರಡು ವಾಪಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ದುರುಸ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶೆ. ಹಿಂದೆ ಬಂದರೆ ಒದೆಯಬೇಡಿ, ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಹಾಯಬೇಡಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಮನುಷ್ಯರು ತಾವು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ಇಲಾಖೆಯು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಇನ್ನು ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ವಯಬೇಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವುಗಳು ಏನಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಡಿ ಸಿ ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ, ರೆಡ್ಡಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ— ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ? ನೀವಾದರೂ ಸಹ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಷ್ಟು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಮಹಾಭಾರತ ಅಥವಾ ರಾಮಾಯಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇವಲ 12ವರೆ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಸಹಕಾರ ಆಂದೋಳನದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತಾವು ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಹುಳುಕನ್ನು ನೀವು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವಿವರವಾದ ಸಹಕಾರೀ ಆಂದೋಳನದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಪಶು ಸ್ವಭಾವದ ಜನರು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ; ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕರುಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನತಕ್ಕ ಜನರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸದನ ಮತ್ತು ಜನರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಹಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರನ್ನು ನಾವು

ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸಹಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ನಿಜವಾದ ಚಿತ್ರ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನದ ತತ್ವದಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ಏಳಿಗೆಯಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಬಡ ಜನರನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾ ಯಿತೋ, ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸದೆ, ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕೈಗೆ ಇದು ಪುನಃ ಹೋಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಲಾಭಕೋರರ ಕೈಗೆ ಹೋಗಿ ಜನರ ಶೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವತ್ತು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 30 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇಂಥ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘ ಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದ ರಿಂದಾಗಿ ಮುಗ್ಧ ಜನರು ಇಂತಹ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂತಹ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಲಪಟಾಯಿಸಿ ಜನರ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಯಾವ ತರದ ಸಹಾಯವೂ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಇಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದೂರ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ದೂರ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಜನರ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇದರೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ವರು, ಆಡಿಟ'ರ್'ಗಳ-ಇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಇಂಥ ಜನರಿಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 8–10 ವರ್ಷ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಗರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಡಿಟರ್ 22 ಸಾವಿರ ದುರುಪಯೋಗವಾ ಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆಡಿಟರ್ ಬಂದು ಹಾಗೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಲುಕ್ಸಾನ್ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, 25 ಲಕ್ಷದ 34 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪ ಯೋಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು 14 ಲಕ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರ ಲ್ಲಿಯೇ ಇಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಟಿ. ನರಸೀಪುರ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 1968-69ರಿಂದ 70-71ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 94 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 3 ಲಕ್ಷ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಷೇರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರದಿಂದ ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ವೇನಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಕ್ರಮ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿತದ ಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂದು ಯಾರು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವಿಚಕ್ಷಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ವರ್ತನೆ ಯಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಅವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಮುಖಂಡರು ಹಾಗೂ ರಾಜಕಾರಣಿ ಗಳ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹುಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಈಗ ಸಹಕಾರೀ ಆಂದೋಳನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಇದ ರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ದೂರ ಇಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಖಾಸಗೀ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒನ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರ ನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ, ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ, ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ರಚನೆಮಾಡ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ, ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗ ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ 1 ಲಕ್ಷ ಎಂಬುದಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಇವೆಯೇ ವಿನಹ ಆ ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ವಿವರಗಳೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಡೈರೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 25 ಸಾವಿರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಜುಬ್ಬ ಒಂದು ಲೆದರ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಅವನು ಸೊಸೈಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಎರಡು ಸಾವಿರ, ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ, ಕೂಡಲೇ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೋ ಅಥವಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರವೋ ಬಂದು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವರ್ಗಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಒಂದು ಮದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎಂಟೈರಾಗಿ ಓವರ್‌ಹಾಲ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒನ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ,

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿನಾಶ ಹೊಂದುವ ಕಾಲ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ, ಈಗಲೇ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಈ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಆಂದೋಳನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಸಕಲೇಶಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ 4 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುವನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದರ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದದು. ಯಾವುದೋ ಸೊಸೈಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ 5 ನಿಮಿಷ, 10 ನಿಮಿಷಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಳೆದಿನವೂ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾಳೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮುಂದುವರಿಯಲಿದೆ. ಈಗ ಏನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆಯೋ ಅದು ಎಂದೂ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಲೀ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಆಶೆ ಇದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯೂ ಸಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಯಾವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ನಾವು ಈ ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಖಾಸಗೀ ಜನರ ಕೈಲಿದ್ದು ಯಾವುದೊಂದೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಎನ್ನತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೆಳಗೋಡು ಎಂಬ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಪೋಲೀಸಿನವರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಯಾರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಯಾರ ಮೇಲೂ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಜರುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಕೆಲವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೆಳಗೋಡು ಎಂಬ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗಿಸಿದ್ದು ಅವರು ಆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಕೇಸು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಈ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ಸ್‌ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ-ಅವರು ಲಾ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲಾ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ ಗಳಾದರೆ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಲೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕರವಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೇಯ್ಡ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆತನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದವನು; ಆತನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಲ ಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಂದ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳ ಅರ್ಜಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆತನಿಂದ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ?

ಇನ್ನು ವೇರ್‌ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇದೊಂದು ಆಟಾನಮಸ್ ಬಾಡಿ. ರೈತನು ತಾನು ಬೆಳೆದ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥವು ಕೇವಲ 35 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ವೇರ್‌ಹೌಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ)

ಈ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂಥವರನ್ನೇ ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರೈಸ್‌ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಮಾಲನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೆವಿ ಬಗ್ಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದ 14 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತವನ್ನು ಈ ಕೆಲವು ರೈಸ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭತ್ತವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ಎತ್ತದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅಷ್ಟು ಭತ್ತ ಕೊಳೆತು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಜನರು ಇನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಕೊಳೆತು ಹೋದ ಭತ್ತ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಭತ್ತದ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭತ್ತ ದಾಸ್ತಾನು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಆ ಒಳ್ಳೆ ಭತ್ತದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಭತ್ತ ಇಟ್ಟು ಒಳ್ಳೇ ಭತ್ತವನ್ನು ರೈಸ್ ಮಿಲ್ಲಿನವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಎರಡು ಟರ್ಮಿಗೆ ಮೀರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಉಂಟಾಗಿ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರ ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಕೋ—ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಮೂಟೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಒಂದೆರೆಡು ಕೆ.ಜಿ. ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವರ ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರಿಜಿಸ್ಟರೂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಕಾಣೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹತೋಟಿಗೆ ತಾರದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಅಡಿಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ವ್ಯಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದಕ್ಷತೆ ಕುಗ್ಗಿದೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೆಲಸಗಳು ಓವರ್‌ಲ್ಯಾಪಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇವರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ನೂರು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ 99 ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಅನಂತರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಖಾದಿ ಅಂಡ್ ವಿಲೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಾಬಿನಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಈ ದಿವಸ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಾಯ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರರಿಗೆ—ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕುಂಬಾರರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ; ದಕ್ಷರು ; ಸತ್ಯವಂತರು. ಆದರೆ ಇವರು ಇನ್ನೂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.